

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocații Procopciuc Angela și Moruz Valentina în numele inculpaților și de inculpați, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Procopciuc Irina Mihail, născută la 28 octombrie 1993, originară și domiciliată s. Bocani, r-nul Fălești, și

Procopciuc Mihail Nicolai, născut la 25 octombrie 1963, originar și domiciliat s. Bocani, r-nul Fălești.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.11.2012 – 23.04.2015;

Instanța de apel: 13.07.2015 – 09.03.2016;

Instanța de recurs: 08.06.2016 – 26.10.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 23 aprilie 2015, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Procopciuc Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 5 (cinci) ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Procopciuc Irina a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 4 (patru) ani 8 (opt) luni închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea în penitenciar de tip închis pentru femei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Procopciuc Mihail, acționând în mod intenționat, urmărind scopul obținerii de profit, rezultat din înstrăinarea substanțelor narcotice, în perioada anului 2011 a cultivat pe lotul de pământ amplasat în extravilanul s. Bocani, r-nul Fălești, plante care conțin substanțe narcotice, sub formă de aproximativ 60 de tufe de cânepă, din care, în toamna anului 2011, a obținut o masă uscată, vegetală, fărâmițată, de culoare verde, sub formă de marihuană, o parte din care o păstra ilegal, în scop de înstrăinare, la locul de trai în s. Bocani, r-nul Fălești, iar la 28 februarie 2012, aproximativ la ora 21:06, în procesul de percheziție, de către colaboratorii de poliție au fost depistate și ridicate, special ambalate, 20 și 27 pachete din polietilenă de culoare galbenă, cu o masă vegetală uscată, mărunțită de culoare

verde, cu greutatea de 572,5 gr și 953,4 gr, o geantă din polipropilenă de culoare albastră, în care se aflau 10 ambalaje sub formă de tuburi (containere) învelite cu polietilenă, cu o masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde cu greutatea de 566 gr, 684 gr, 676 gr, 676 gr, 680 gr, 666 gr, 670 gr, 674 gr, 684 gr, 686 gr, care conform raportului de expertiză nr. 182 din 21 martie 2012, reprezintă marihuană, cu masa totală de 8 kg 187,9 gr, în care a fost depistat component narcotic activ - tetrahydrocannabinol, deci se atribuie la substanțe narcotice, în proporții deosebit de mari.

Tot el, în perioada lunilor ianuarie-februarie a anului 2012, a înstrăinat lui Scorpan Dorin, substanțe narcotice sub formă de marihuană, produsă din plante de cânepă cultivate de către el, pe lotul de pământ ce-i aparține, acțiuni care s-au confirmat la 26 februarie 2012, când aflându-se în s. Bocani, r-nul Fălești, i-a transmis fiicei sale Procopciuc Irina, substanțe narcotice sub formă de marihuană, pe care ultima le-a transportat în câteva etape din s. Bocani, r-nul Fălești în mun. Bălți, unde le-a vândut lui Scorpan Dorin contra sumei de 8000 lei, iar la 28 februarie 2012, aproximativ la ora 15:20, în procesul percheziției corporale efectuate la Scorpan Dorin, în geanta pe care o deținea asupra sa, au fost depistate și ridicate: 29 pachetele din hârtie de staniol, cu o masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, cu greutatea totală de 120,5 gr și 17 pachete din polietilenă de culoare galbenă cu masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, cu greutatea totală de 665,6 gr, care conform raportului de expertiză nr. 182 din 21 martie 2012 reprezintă marihuană, cu masa totală de 786,1 gr, în care a fost depistat component narcotic activ - tetrahydrocannabinol, care se atribuie la substanțe narcotice, a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, în proporții deosebit de mari, păstrată ilegal în scop de înstrăinare.

Procopciuc Irina, în perioada lunilor ianuarie-februarie a anului 2012, a transportat în câteva etape din s. Bocani, r-nul Fălești, substanțe narcotice sub formă de marihuană, primite de la Procopciuc Mihail, pentru înstrăinarea ulterioară lui Scorpan Dorin în mun. Bălți, acțiuni care au continuat până la 26 februarie 2012, când aflându-se în s. Bocani, r-nul Fălești, a primit de la Procopciuc Mihail, substanțe narcotice sub formă de marihuană, pe care le-a dus cu transportul public în mun. Bălți, unde ilegal le-a înstrăinat lui Scorpan Dorin contra sumei de 8000 lei, iar la 28 februarie 2012, aproximativ la ora 15:20, în procesul percheziției corporale efectuate la Scorpan Dorin, în geanta pe care o deținea asupra sa, au fost depistate și ridicate: 29 pachetele din hârtie de staniol, cu o masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, cu greutatea totală de 120,5 gr și 17 pachete din polietilenă de culoare galbenă cu masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, cu greutatea totală de 665,6 gr, care conform raportului de expertiză nr. 182 din 21 martie 2012, reprezintă marihuană, cu masa totală de 786,1 gr, în care a fost depistat component narcotic activ - tetrahydrocannabinol, deci se atribuie la substanțe narcotice, în proporții deosebit de mari.

Marihuana este inclusă în Lista nr. 1, Tabelul nr. 1 „Substanțe narcotice și psihotrope neutilizate în scopuri medicale” aprobată prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004 și lista „Cantitățile substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit”, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 79 din 23 ianuarie 2006.

3. Avocatul Procopciuc Angela în numele inculpaților și inculpații, au contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Procopciuc Mihail să-i fie stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 4 ani, iar lui Procopciuc Irina să-i fie stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 3 ani 8 luni. În baza art. 95 alin. (2) Cod penal, în privința lui Procopciuc Mihail, să fie

liberat de executarea pedepsei, în legătură cu îmbolnăvirea de o boală gravă, iar în baza art. 96 Cod penal, să fie amânată executarea pedepsei penale în privința lui Procopciuc Irina, în legătură cu graviditatea, până la atingerea copilului minor a vârstei de 8 ani.

3.1. În motivarea cerințelor menționate, apelanții au invocat dezacordul cu neaplicarea de către prima instanță a prevederilor art. 96 Cod penal, în privința lui Procopciuc Irina și a prevederilor art. 95 alin. (2) Cod penal, în privința lui Procopciuc Mihail, menționând că la materialele cauzei sunt prezente extrase materiale din care rezultă gravitatea bolii lui Procopciuc Mihail, iar la data pronunțării sentinței, Procopciuc Irina a fost internată în spital cu diagnoza – pericol de pierdere a sarcinii, fapt necunoscut de apărare la data pronunțării sentinței.

Din motiv că prima instanță a pronunțat sentința în lipsa inculpaților, aceștia au fost în imposibilitate să informeze instanța despre absența lor motivată și temeiul eliberării de pedeapsă penală.

Totodată apelanții consideră, că în circumstanțele stabilite instanța urma să aplice inculpaților pedeapsa mai redusă decât minimul stabilit prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, în acest sens făcând trimitere la prevederile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, au relatat că, în procesul judecării cauzei au fost încălcate cerințele examinării cauzei în termen rezonabil, deoarece din momentul pornirii urmăririi penale până la finisarea judecării cauzei s-au scurs mai mult de 3 ani, fiind încălcate cerințele art. 19 Cod de procedură penală și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Cu referire la prevederile art. art. 78, 79, 95, 96 Cod penal, apelanții insistă că, Procopciuc Mihail și Procopciuc Irina se căiesc de faptele săvârșite, antecedente penale nu au, se caracterizează pozitiv la locul de trai, la inspectoratul de poliție în privința lui Procopciuc Irina s-a solicitat de a fi luată în considerație vârsta fragedă a acesteia, că anterior nu a fost supusă răspunderii penale sau contravenționale, din momentul pornirii urmăririi penale nu s-a eschivat, nu a creat dificultăți la examinarea cauzei, inculpata locuind cu mama care este invalidă și cu sora care nu are loc permanent de lucru, iar prin izolarea inculpatei de societate nu va fi atins scopul pedepsei.

În privința inculpatului Procopciuc Mihail s-a solicitat de a fi luat în considerație că ultimul are la întreținerea sa soția invalidă care este grav bolnavă în urma unui accident rutier, la întreținere mai are doi copii, unicul mijloc de existență fiind loturile de teren arabil, care pot fi prelucrate doar de inculpat, fiind ajutat de fiice, iar în cazul izolării acestuia de societate vor avea de suferit toți membrii familiei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 martie 2016, a fost respins apelul și menținută sentința.

În argumentarea soluției nominalizate, instanța de apel a menționat că, la individualizarea pedepsei penale, prima instanță a ținut cont de faptul că inculpații au recunoscut vinovăția în faptele incriminate, prin solicitarea examinării cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, s-au căit sincer în cele săvârșite.

De asemenea, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii care face parte din categoria celor deosebit de grave, precum și de personalitatea inculpaților, care se caracterizează pozitiv.

În opinia instanței de apel, prima instanță a ținut cont și de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, stabilind inculpaților pedepse în limitele sancțiunii legii aplicate, măsura de pedeapsă stabilită de instanță fiind adecvată faptelor săvârșite de inculpați, totodată menționând, că sancțiunea art. 217¹ alin. (4) Cod penal, prevede doar pedeapsa sub formă

de închisoare de la 7 la 15 ani, astfel, corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă doar prin izolarea lor de societate, ținând cont de circumstanțele și împrejurările reținute în procesul stabilirii și individualizării pedepsei penale.

Cu referire la prevederile art. 95 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a remarcat că norma citată este aplicabilă persoanelor în privința cărora instanța de judecată, examinând dosarul penal, în temeiul pct. 2) alin. (4) art. 389 Cod penal, adoptă o sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul în care până la pronunțarea sentinței acestea s-au îmbolnăvit de o boală gravă, alta decât cea specificată la alin. (1) art. 95 Cod penal, ce împiedică executarea pedepsei.

În acest caz, liberarea de la executarea pedepsei penale se aplică în timpul adoptării și pronunțării sentinței de condamnare, situație care nu este aplicabilă speței, deoarece la caz deja a fost adoptată o sentință de condamnare, chestiunile date nefiind obiect de soluționare în prima instanță și urmând a fi invocate ulterior prin prisma prevederilor art. art. 469-471 Cod de procedură penală și nu pot fi obiect de cercetare în procedura judecării apelului.

Cu referire la alegațiile apelanților precum că executarea pedepsei stabilită lui Procopciuc Irina, urmează a fi amânată în baza art. 96 Cod penal, instanța de apel a reținut, că actele prezentate de apărare la f.d. 152-153, vol. III, confirmă faptul, că aceasta este însărcinată, însă solicitările apelanților sunt neîntemeiate, deoarece sancțiunea art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, în baza căruia inculpata a fost condamnată prevede pedeapsa închisorii de la 7 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de la 2 la 5 ani pentru persoanele fizice, iar prin sentință inculpatei, în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani 8 luni închisoare, adică la limita minimă prevăzută de sancțiunea normei incriminate.

Totodată, instanța de apel a remarcat, că potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave.

Mai mult, faptul gravidității inculpatei, nu duce implicit și obligatoriu la amânarea executării pedepsei în baza art. 96 Cod penal, or, raționamentul de aplicare a acestor prevederi, este unul facultativ, fiind o apreciere proprie a instanței de judecată, în baza materialelor și probelor aduse, în acest sens, dar nu o obligație a acesteia, după cum se pretinde în cererea de apel.

Cu referire la invocarea apelanților privind calcularea limitelor pedepselor aplicate inculpaților potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, urmând a se ține cont și de art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a specificat că este în drept să se expună doar referitor la respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei în prima instanță, constatând că acesta nu a fost depășit.

Prin trimitere la dispozițiile art. 6§1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 20 Cod de procedură penală, instanța de apel a relevat, că rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie să fie apreciată prin prisma circumstanțelor cauzei concrete, ținându-se cont de criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale.

Complexitatea cazului include toate circumstanțele relevante a cauzei penale, inclusiv acțiunile procesuale care necesită a fi efectuate, volumul materialului probator administrat, numărul participanților la proces etc.

Comportamentul părților este un criteriu aplicat în situația când acesta duce la o tergiversare neîntemeiată a procesului. Aceasta poate avea loc în primul rând când

persoana se eschivează de la prezentarea în fața organului de urmărire penală, a procurorului și a instanței de judecată.

Nu se poate considera ca o tergiversare a procesului situația când persoana își realizează drepturile sale procesuale privind înaintarea cererilor, sau realizarea dreptului la apărare etc. Conduita organului de urmărire penală și a instanței de judecată ține de diligența și rapiditatea cu care acestea realizează obligațiile sale pozitive de a investiga și a judeca o cauză penală.

În speță, instanța de apel a evidențiat, că cazul examinat este de o complexitate sporită, ținând cont de numărul inculpaților, până la și după, disjungerea prezentei cauzei penale în baza cererii privind examinarea cauzei conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală. Nu în ultimul rând, din analiza proceselor-verbale a ședințelor de judecată se constată, că până a fi disjunsă prezenta cauză, examinarea ei în fond a fost amânată din diverse motive: neprezentarea inculpaților, martorilor, în acest sens de către instanță de multiple ori fiind dispusă aducerea silită a acestora, inclusiv fiind dispusă și anunțarea în căutare a inculpatului Scorpan Dorin, care figura pe cazul dat, până la disjungerea dosarului.

Totodată, instanța de apel a remarcat, că în condițiile art. 20 Cod de procedură penală, inculpații nu au înaintat judecătorului de instrucție sau, după caz, instanței care judecă în fond cauza, o cerere privind accelerarea urmăririi penale sau a procedurii de judecare a cauzei.

De altfel, instanța de apel a evidențiat, că sancțiunea art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, prevede pedeapsa închisorii de la 7 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de la 2 la 5 ani pentru persoanele fizice, respectiv cu toate că inculpaților le-a fost aplicată pedeapsa echitabilă sub formă de închisoare, prima instanță neîntemeiat nu a aplicat și pedeapsa complementară obligatorie sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, eroare care însă, nu poate fi corectată de către instanța de apel în virtutea prevederilor art. 410 Cod de procedură penală, în sensul neagrării situației inculpaților în propriul apel.

5. Prin încheierile Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2016, inculpații Procopciuc Mihail și Procopciuc Irina au fost anunțați în căutare.

6. *Avocații Procopciuc Angela și Moruz Valentina, în numele inculpaților și inculpații*, au declarat recurs ordinar în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel, a încheierilor cu privire la anunțarea în căutare a inculpaților, cu pronunțarea unei noi hotărâri în latura stabilirii pedepsei, prin care să se dispună aplicarea art. 96 Cod penal în privința lui Procopciuc Irina, amânarea executării pedepsei penale în legătură cu gravitatea până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 8 ani și aplicarea în privința lui Procopciuc Mihail a prevederilor art. 95 alin. (2) Cod penal, liberarea de pedeapsa penală în legătură cu îmbolnăvirea de o boală gravă.

Mai solicită recurenții și suspendarea executării încheierilor Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2016, privind anunțarea în căutare a inculpaților până la pronunțarea deciziei instanței de recurs.

În motivarea recursului recurenții au invocat, că instanța de apel nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, de personalitatea inculpaților, care anterior nu au fost trași la răspundere penală sau contravențională, sunt caracterizați pozitiv la locul de trai și de muncă, corectarea acestora poate avea loc fără izolarea de societate, în speță nu

au fost stabilite circumstanțe agravante, inculpații duc un mod de viață dificil având soția și respectiv mama bolnavă, iar fiica și respectiv sora nu au surse de întreținere.

Invocă recurenții că art. 75 alin. (2) Cod penal, prevede că o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Cu referire la art. 76 Cod penal, se invocă în recurs că la caz sunt prezente temeiuri de aplicare a pedepsei neprivative de libertate, și anume săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, lipsa daunelor materiale și a urmărilor grave, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau la identificarea infractorilor sau recunoașterea vinovăției.

Totodată, se invocă în speță că în prezența circumstanțelor atenuante, instanța de judecată poate aplica prevederile art. art. 78, 79 Cod penal.

Respectiv, deși instanțele de fond corect au aplicat pedeapsa ținând cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, urmau a lua în considerație și dispozițiile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, în temeiul căror pedeapsa definitivă urma a fi micșorată cu 1 an.

Recurenții au menționat că în instanța de apel au prezentat extrasele medicale ce confirmă gravitatea bolii și raportul de expertiză medico-legală (original), care confirmă că boala depistată la Procopciuc Mihail persistă de câțiva ani și a survenit până la pronunțarea sentinței, precum și rezultatele examinării ultra sonografice care confirmă prezența la Procopciuc Irina a sarcinii în termen de 17 săptămâni, circumstanțe care denotă temeinicia aplicării prevederilor art. art. 95, 96 Cod penal.

Deși instanța de apel a menționat în conținutul deciziei, că în privința lui Procopciuc Irina nu pot fi aplicate prevederile art. 96 Cod penal, din motiv că infracțiunea imputată face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, recurenții insistă că această prevedere legală se aplică femeilor condamnate gravide și celor cu copii în vârstă de până la 8 ani, cu excepția celor condamnate pe un termen mai mare de 5 ani, pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave împotriva persoanei, considerând că instanța de apel a interpretat eronat acest articol de lege, deoarece cu toate că infracțiunea incriminată lui Procopciuc Irina face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, aceasta nu este îndreptată împotriva persoanei, iar pedeapsa aplicată este sub limita de 5 ani.

Mai mult, consideră recurenții că mențiunea instanței de apel precum că aplicarea prevederilor art. 96 Cod penal, este o opțiune a instanței de judecată dar nu o obligație, poartă un caracter discriminatoriu în privința inculpatului Procopciuc Irina, or odată ce inculpatul are un drept, acesta urmează a-i fi asigurat.

Cu referire la prevederile art. 54 din Constituția R. Moldova, invocă recurenții că dreptul unei femei gravide de a fi liberată de la executarea pedepsei penale, nu poate fi restricționat printr-o decizie judecătorească, în acest sens invocând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 96 Cod penal.

Totodată, în recurs se mai invocă, că instanța de apel a interpretat eronat și prevederile art. 95 Cod penal, menționând că cererea înaintată urmează a fi soluționată conform prevederilor art. art. 469-471 Cod de procedură penală, deoarece boala de care suferă inculpatul Procopciuc Mihail a survenit până la pronunțarea sentinței, iar după pronunțare s-a agravat și ultimul a devenit invalid, respectiv prevederile art. 95 alin. (2) Cod penal, asigură dreptul inculpatului de a fi liberat de la executarea pedepsei penale stabilite prin sentință de către prima instanță sau de instanța de apel.

Un alt argument invocat de recurenți se referă la faptul, că instanța de apel respingând apelul și menținând sentința, a agravat situația inculpaților în propriul apel, contrar prevederilor art. 410 Cod de procedură penală.

În acest sens, au remarcat, că prin sentința din 23 aprilie 2015, calcularea termenului executării pedepsei a fost stabilit din data intrării în vigoare a sentinței, respectiv la data pronunțării deciziei instanței de apel, la 09 martie 2016, inculpații au fost luați sub strajă din sala de judecată, însă ulterior, fiind escortați în Penitenciarul nr. 11 Bălți, inculpații au fost eliberați deoarece nu aveau buletinele de identitate.

La 05 aprilie 2016, instanța de apel a pronunțat încheieri privind anunțarea în căutare a inculpaților, dispunând ca termenul executării pedepsei să fie calculat din data reținerii acestora, modificând astfel dispozitivul deciziei.

Se subliniază în cererea de recurs, că încheierile din 05 aprilie 2016 au fost pronunțate în temeiul art. art. 341-342 Cod de procedură penală, care se referă la competența instanței de judecată în fond, în cauza dată nefiind dispusă reluarea cercetărilor judecătorești sau rejudecarea cauzei.

Totodată, în încheierile menționate, instanța de apel nu s-a expus referitor la includerea în termenul pedepsei, timpul deținerii inculpaților sub arest, la 09 martie 2016, constatându-se că aceștia au fost reținuți în sala de judecată și ulterior eliberați, deși ei au fost reținuți timp de aproximativ 3 ore și această perioadă urma a fi inclusă în termenul pedepsei.

Cu referire la motivarea instanței de apel a argumentului nerespectării termenului rezonabil de examinare a cauzei, deoarece ședințele de judecată au fost amânate din motiv că acuzatorul de stat nu putea prezenta martorii și ceilalți inculpați, care nu se prezentau în ședința de judecată, consideră recurenții că amânările ședințelor de judecată nu pot fi imputate inculpaților, deoarece aceștia nu au lipsit niciodată la ședințele de judecată.

La fel, inculpaților nu le poate fi imputată nici transmiterea cauzei unui alt judecător, iar faptul că aceștia nu au solicitat accelerarea judecării cauzei nu denotă că ei sunt lipsiți de dreptul prevăzut de art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală.

7. Procurorul a prezentat referință, exprimându-și opinia asupra motivelor invocate în recursul declarat de inculpați și avocații acestora, solicitând respingerea acestuia și menținerea hotărârii atacate.

În argumentarea poziției sale, procurorul a invocat, că instanțele judecătorești la stabilirea pedepselor aplicate inculpaților, au ținut cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, măsura de pedeapsă fiind adecvată faptelor săvârșite, fiind corect calculate limitele pedepselor aplicate în acord cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Totodată, consideră că instanța de judecată corect a ajuns la concluzia, că corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă doar prin izolarea acestora de societate.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, ținând cont de argumentele expuse în referință, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu

recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Cu referire la speța examinată, Colegiul penal evidențiază, că recurenții pe lângă faptul că au invocat temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, invocă de fapt dezacordul cu individualizarea pedepsei penale, din contextul recursului se mai semnalează și temeiul de casare prevăzut de pct. 10) al normei indicate, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Examinând argumentele formulate de recurenți, Colegiul penal concluzionează asupra netemeinicii acestora, din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În speță, recurenții susțin, că instanța de apel, respingând apelul nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării cu privire la respectarea criteriilor de individualizare a pedepsei penale, ceea ce nu poate fi reținut, or din contextul deciziei recurate rezultă că la individualizarea pedepsei penale aplicate inculpaților, instanța de apel a constatat corectitudinea soluției pronunțate de prima instanță, care reținând că inculpații au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, care prevede pedeapsa închisorii de la 7 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de la 2 la 5 ani, infracțiune care potrivit prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor

deosebit de grave, cu respectarea prescripțiilor statuate la art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, just a stabilit inculpatului Procopciuc Mihail, pedeapsa închisorii pe termen de 5 ani, iar inculpatului Procopciuc Irina pedeapsa închisorii pe termen de 4 ani 8 luni.

Totodată, este de reținut, că la individualizarea pedepselor penale, instanțele de judecată au aplicat sancțiuni reieșind din limita minimă prevăzută de norma incriminată inculpaților, calculată cu respectarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ținând cont că inculpații și-au recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, au solicitat examinarea pricinii în procedura simplificată și se caracterizează pozitiv, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Invocarea de către apărare, că instanțele de judecată nu au luat în considerare lipsa daunelor materiale sau a urmărilor grave în urma săvârșirii infracțiunii, instanța de recurs o apreciază critic, din motiv că infracțiunea săvârșită face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, cu un impact negativ asupra întregii societăți.

Cu referire la solicitarea aplicării în privința inculpatului Procopciuc Mihail a prevederilor art. 95 alin. (2) Cod penal, instanța de apel corect a stabilit, că invocarea acestor prevederi la etapa judecării apelului nu prezintă relevanță, deoarece potrivit art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, liberarea de la executarea pedepsei a persoanelor grav bolnave se soluționează la pronunțarea sentinței de condamnare, însă în speță, sentința de condamnare fiind pronunțată, solicitarea respectivă deja urmează a fi invocată prin prisma prevederilor art. art. 469-471 Cod de procedură penală, la executarea pedepsei.

Prin urmare, la examinarea acestor argumente de apel, nu se constată nici o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței de apel și ar servi temei de casare a acesteia.

În ce privește solicitarea aplicării în privința inculpatului Procopciuc Irina a prevederilor art. 96 Cod penal, amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide și femeile care au copii în vârstă de până la 8 ani, instanța de recurs consideră că instanța de apel corect a respins argumentul respectiv.

Or, în sensul art. 96 Cod penal, amânarea executării pedepsei pentru această categorie de femei, este posibilă în cazul când acestea au săvârșit infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, indiferent de categoria de pedeapsă.

Referitor la acest segment, instanța de apel corect a statuat, că infracțiunea săvârșită de Procopciuc Irina, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, întrucât sancțiunea art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, prevede pedeapsa închisorii de la 7 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe termen de la 2 la 5 ani, iar faptul reducerii termenului de pedeapsă cu închisoarea până la 4 ani 8 luni, adică la limita minimă, corespunde prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, însă nu servește și temei de aplicare a normei invocate.

Mai mult, art. 96 Cod penal, instituie restricția aplicării amânării executării pedepsei pentru femeile gravide și femeile care au copii în vârstă de până la 8 ani, în cazul când au săvârșit infracțiuni împotriva persoanei, la caz însă infracțiunea imputată este una deosebit de gravă, care face parte din categoria infracțiunilor îndreptate contra sănătății publice și conviețuirii sociale, ce se caracterizează printr-o pericolozitate sporită asupra întregii societăți.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este una legală și întemeiată, iar simplul dezacord al recurenților cu pedeapsa aplicată, în lipsa unor argumente întemeiate, nu poate constitui temei de casare a deciziei recurate.

În consecință, instanța de recurs conchide că pedepsele aplicate inculpaților au fost motivate, individualizate și aplicate inculpaților Procopciuc Mihail și Procopciuc Irina în corespundere cu prevederile legale, mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 6. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. art. 27, 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura stabilirii pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propun recurenții este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Argumentul susținut de recurenți, precum că instanțele de fond urmau a lua în considerație și dispozițiile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, în temeiul căror pedeapsa definitivă urma a fi micșorată cu 1 an, corect au fost combătute de către instanța de apel, or invocarea referitor la depășirea termenului rezonabil la examinarea cauzei s-a dovedit a fi neîntemeiată, întrucât instanța de apel verificând respectarea acestui termen la judecarea cauzei în prima instanță a stabilit, că cazul examinat este de o complexitate sporită, ținând cont de numărul inculpaților, până la, și după disjungerea prezentei cauzei penale în baza cererii privind examinarea cauzei conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, iar din analiza proceselor-verbale a ședințelor de judecată rezultă, că până a fi disjunsă prezenta cauză, examinarea ei în fond a fost amânată din diverse motive: neprezentarea inculpaților, martorilor, în acest sens de către instanța de multiple ori fiind dispusă aducerea silită a acestora, inclusiv fiind dispusă și anunțarea în căutare a inculpatului Scorpan Dorin, care figura pe cazul dat, până la disjungerea dosarului.

Totodată, instanța de apel corect a remarcat, că în condițiile art. 20 Cod de procedură penală, inculpații nu au înaintat judecătorului de instrucție sau, după caz, instanței care judecă în fond cauza, o cerere privind accelerarea urmăririi penale sau a procedurii de judecare a cauzei.

De asemenea, instanța de recurs apreciază solicitarea recurenților privind suspendarea până la pronunțarea deciziei instanței de recurs, a executării încheierilor Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2016, prin care inculpații au fost anunțați în căutare, ca fiind lipsită de suport legal, or, legea procesual penală nu stabilește o asemenea posibilitate a instanței de judecată.

Alegațiile apărării precum că prin emiterea încheierilor de anunțare în căutare a inculpaților din 05 aprilie 2016, instanța de apel a admis agravarea situației în propriul apel al inculpaților, contrar prevederilor art. 410 Cod de procedură penală, nu are nici un suport juridic, întrucât circumstanțele speței denotă că instanța de apel a aplicat în privința inculpaților măsura preventivă sub formă de arest preventiv, inculpații urmând a fi luați sub arest din sala de judecată, însă ținând cont de faptul că inculpații nu au fost luați sub arest din sala de judecată după cum a fost dispus prin dispozitivul deciziei, garda judiciară invocând lipsa buletinelor de identitate, iar inculpații au părăsit sala de judecată, faptul dat

s-a soldat cu pronunțarea încheierilor de anunțare în căutare a inculpaților (f.d. 222, vol.III).

Față de cele ce preced, instanța de recurs constată că circumstanțele enunțate denotă că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, inculpaților Procopciuc Mihail și Procopciuc Irina le-au fost aplicate pedepse individualizate conform prevederilor legale, iar recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

9. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocații Procopciuc Angela și Moruz Valentina în numele inculpaților și de inculpați, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 martie 2016, în cauza penală în privința lui ***Procopciuc Irina Mihail și Procopciuc Mihail Nicolai***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 noiembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev